

NÕUKOGU ARVAMUS,**27. veebruar 2007,****Madalmaade ajakohastatud stabiilsusprogrammi 2006–2009 kohta**

(2007/C 70/06)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarve seisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 3,

võttes arvesse komisjoni soovitusi,

olles konsulteerinud majandus- ja rahanduskomiteega,

ON ESITANUD KÄESOLEVA ARVAMUSE:

- (1) Nõukogu vaatas 27. veebruaril 2007 läbi Madalmaade ajakohastatud stabiilsusprogrammi, mis hõlmab ajavahemikku 2006–2009.
- (2) Programmi aluseks oleva makromajandusliku stsenaariumiga nähakse ette, et reaalne SKP kasvab 3,75 % võrra 2006. aastal, 3 % võrra 2007. aastal ja 1,75 % võrra aastast ülejäänud programmiperioodi jooksul. Praegu kättesaadava teabe põhjal hinnates näib, et kõnealune stsenaarium põhineb usaldusväärsitel kasvuprognosidel 2006. ja 2007. aasta osas ning ettevaatlikel prognoosidel pärast seda. Programmi inflatsiooniprognosid tunduvad olevat realistlikud kuni 2007. aastani ning seejärel pisut madalad arvestades eeldatavaid pingeid tööjõuturul.
- (3) Komisjoni talituste 2006. aasta sügise prognoosi kohaselt on valitsemissektori 2006. aasta eelarve tasakaalus, samas kui stabiilsusprogrammi eelmises ajakohastatud versioonis oli eesmärgiks seatud -1,5 % SKPst. See peegeldab peamiselt tugevalt paranenud tsüklilist väljavaadet, mis on suuremate maksulaekumiste ja maagaasi suurenenud müügist saadud laekumiste tulemus. Pärast sügisest prognoosi saadud teabe (igakuised andmed valitsemissektori eelarve tasakaalu kohta) põhjal võib oodata isegi paremat eelarvetulemust. Viimase ametliku hinnangu kohaselt, mis esitati 2006. aasta sügise seletuskirjas, oodatakse 2006. aasta eelarvetulemuseks ülejääki 0,4 % SKPst.
- (4) Programmi keskpika perioodi eelarvestrateegia eesmärk on tegeleda elanikkonna vananemisest tingitud kulude küsimusega eelarve täiendava konsolideerimise teel. Programmis prognoositakse valitsemissektori eelarve ülejäägi paranemist 0,1 %-lt SKPst 2006. aastal 0,9 %-le 2009. aastal. Esmane ülejääk peaks paranema 2,4 %-lt SKPst 2006. aastal 2,9 %-le 2009. aastal, mis on täielikult kontsentreeritud programmi viimasele aastale, peegeldades 2007.–2009. aastal makstud ELi omavahendite eeldatavat tagastamist sellel aastal. Nominaalset kohandamist põhjendab kulude suhte vähenemine SKPse, mis kompenseerib enam kui piisavalt laekumiste ja SKP suhte 0,2 protsendipunkti suuruse languse. Võrreldes stabiilsusprogrammi eelmise ajakohastatud versiooniga on valitsemissektori eelarve tasakaalu tase märgatavalt kõrgem kogu programmiperioodi jooksul. See peegeldab peamiselt gaasitarvetest saadavaid suuremaid laekumisi, paranenud makromajanduslikku olukorda 2005. aastal ja välja-vaadet 2006. aastaks.
- (5) Struktuurne tasakaal (st tsükliliselt kohandatud tasakaal, millest on maha arvatud ühekordsed ja muud ajutiste meetmed), mis arvutatakse välja vastavalt üldiselt kokkulepitud meetodikale, peaks eeldatavalt halvenema umbes poole protsendipunkti võrra SKPst 2007. aastal, stabiliseeruma 2008. aastal ja paranema umbes poole protsendipunkti võrra SKPst 2009. aastal. Nagu stabiilsusprogrammi eelmises ajakohastatud versioonis, on programmis esitletud eelarvepositsiooni keskpika perioodi eesmärk saavutada struktuurne puudujääk vahemikus 0,5 kuni 1 % SKPst, mida programmis kavatakse säilitada kogu programmiperioodi jooksul. Et keskpika perioodi eesmärgi vahemiku madalam lävi võrdub alammääraga (ligikaudu 1 % SKPst puudujäägi korral), peaks keskpika perioodi eesmärgi saavutamine tagama stabiilsusvaru ülemäärase eelarvepuudujäägi tekkimise korral. Keskpika perioodi eesmärk on stabiilsuse ja kasvu pakti ning tegevusjuhendiga euroala ja ERM II liikmesriikidele ette nähtud vahemikus ning peegeldab õigesti võlasuhet ja potentsiaalset keskmist majanduskasvu pikaajalises plaanis.

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1. Määrust on muudetud määrusega (EÜ) nr 1055/2005 (ELT L 174, 7.7.2005, lk 1). Dokumendid, millele on osutatud käesolevas tekstis, asuvad veebilehel:
http://europa.eu.int/comm/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

- (6) Programmi eelarveprognosidega seotud ohud näivad olevat üldiselt tasakaalus alates 2007. aastast. Ühest küljest kujutab 2006. aasta suuremate maksulaekumiste positiivse ülekandumise võimalus 2007. aastasse positiivset riski 2007. aasta eelarve tulemusele. Lisaks sellele tuleneb 2008. ja 2009. aastal positiivne risk eelarveseisundile ettevaatlikust makromajanduslikust stsenaariumist. Teisest küljest võivad gaasitarnetest saadavad laekumised kujuneda väiksemaks kui perioodi jooksul eeldatakse.
- (7) Sellist riskihinnangut silmas pidades on programmi eelarveseisund piisav, et pidada kinni keskpika perioodi eesmärgist kogu programmiperioodi jooksul, nagu on programmis ette nähtud. Lisaks tundub see tagavat piisava varu tavaliste makromajanduslike kõikumiste korral, et programmiperioodi jooksul ei ületataks 3 %ni SKPst ulatuvat puudujäägi läve. Sellest olenemata püsib oht, et programmis kirjeldatud eelarvepoliitika seisund võib osutuda protsükliliseks 2007. aastal, mil prognoositakse majandusele soodsaid aegu. See ei oleks kooskõlas stabiilsuse ja kasvu paktiga.
- (8) Tänu valitsemissektori eelarve puudujäägi järsule vähenemisele 2004. ja 2005. aastal on valitsemissektori koguvõlg langenud hinnanguliselt 50,2 %-le SKPst 2006. aastal, mis on allpool asutamislepinguga kehtestatud 60 % SKPst kontrollväärtust. Programmiga nähakse ette, et võlasuhe väheneb programmi-perioodi jooksul veel 6 protsendipunkti võrra.
- (9) Elanikkonna vananemisega kaasnev pikaajaline mõju eelarvele on Madalmaades kõrgem kui ELis keskmiselt, mida põhjustab eelkõige pensionikulude osakaalu suhteliselt tugev suurenemine SKPs tulevastel dekaadidel. Esialgne eelarvepositsioon, mis ei ole küll nii tugev kui 2005. aastal, aitab kaasa elanikkonna vananemisega eelarvele kaasneva prognoositava pikaajalise mõju leevendamisele, kuid ei ole piisav selle täielikuks katmiseks. Prognoositav tulude osakaalu suurenemine SKPs, mida tingib eelkõige pensionide maksustamise edasilükkamine, kompenseeriks osaliselt riiklike kulutuste kasvu pikemas perspektiivis. Suure esmase ülejäägi tagamine keskpika perioodi jooksul ja/või reformimeetmete rakendamine, mis ohjeldavad vananemisega seotud kulude prognoositavat kasvu, aitaks kaasa riskide vähendamisele riigi rahanduse jätkusuutlikkuse tagamisel. Üldiselt näib, et Madalmaade rahanduse jätkusuutlikkus ei ole ohustatud.
- (10) Stabiilsusprogramm ei sisalda riikliku reformiprogrammi 2006. aasta rakendusaruande üldmõju kvalitatiivset hinnangut keskpika perioodi eelarvestrateegia raames. Lisaks ei esitata seal korrapäraselt teavet riiklikus reformiprogrammis kavandatud peamiste reformide otsese kasu ja kulu kohta eelarves, kuigi selle eelarveprognoosis võetakse arvesse riiklikus reformiprogrammis kavandatud tegevuste mõju riigi rahandusele. Stabiilsusprogrammis kavandatud meetmed riigi rahanduse valdkonnas tunduvad olevat kooskõlas riiklikus reformiprogrammis ettenähtud meetmetega. Mõlemates programmid kirjeldatakse eelkõige hiljutist tervishoiureformi, ettevõtte tulumaksu süsteemi muudatusi ja kavandatavaid lisaväljaminekuid, nt infrastruktuurile.
- (11) Programmi eelarvestrateegia on üldiselt kooskõlas 2005.–2008. aasta komplekssetes suunistes sisalduvate majanduspoliitika üldsuunistega.
- (12) Stabiilsus- ja lähenemisprogrammide tegevusjuhises määratletud andmenõuete osas esitatakse programmis kõik nõutavad andmed ja enamik vabatahtlikest andmetest ⁽¹⁾.

Nõukogu leiab, et keskpika perioodi eelarveseisund on stabiilne ning eelarvestrateegia on heaks näiteks stabiilsuse ja kasvu paktiga kooskõlas olevast eelarvepoliitikast. Kuigi eelarve-eesmärkide saavutamiseks seotud riskid on üldiselt neutraalsed, jääb gaasitarnetest saadavate suurte laekumiste võimalik vähenemine oluliseks riskiks.

Arvestades ülaltoodud hinnangut ja häid kasvuprognoose, kutsutakse Madalmaid üles säilitama tugev struktuurne eelarveseisund 2007. aastal ja edaspidi, vältides sealjuures majanduses valitsevat soodsat aegadel protsüklilist eelarvepoliitikat.

⁽¹⁾ Puudub valitssusektori 2009. aasta kulutuste funktsionaalne jaotus.

Peamiste makromajanduslike ja eelarveprognooside võrdlus

		2005	2006	2007	2008	2009
Reaalne SKP (muutuse %)	SP nov 2006	1,5	3 ¼	3	1 ¾	1 ¾
	KOM nov 2006	1,5	3,0	2,9	2,6	puudub
	SP dets 2005	¾	2 ½	2 ½	2 ¼	puudub
THHI inflatsioon (%)	SP nov 2006	1,5	1 ½	1 ¾	1 ¾	1 ¾
	KOM nov 2006	1,5	1,6	1,8	2,3	puudub
	SP dets 2005	1,5	1,5	1,1	puudub	puudub
SKP lõhe (% potentsiaalsest SKPst)	SP nov 2006 ⁽¹⁾	- 1,9	- 0,5	0,6	0,6	0,3
	KOM nov 2006 ⁽⁵⁾	- 2,0	- 1,2	- 0,4	0,0	puudub
	SP dets 2005 ⁽¹⁾	- 2,3	- 1,5	- 0,9	- 0,6	puudub
Valitsemissektori eelarve tasakaal (% SKPst)	SP nov 2006	- 0,3	0,1	0,2	0,3	0,9
	KOM nov 2006	- 0,3	0,0	0,1	0,3	puudub
	SP dets 2005	- 1,2	- 1,5	- 1,2	- 1,1	puudub
Esmane tasakaal (% SKPst)	SP nov 2006	2,1	2,4	2,4	2,4	2,9
	KOM nov 2006	2,1	2,3	2,3	2,3	puudub
	SP dets 2005	1,4	1,1	1,4	1,5	puudub
Tsükliliselt kohandatud tasakaal (% SKPst)	SP nov 2006 ⁽¹⁾	0,8	0,4	- 0,1	0,0	0,7
	KOM nov 2006	0,9	0,6	0,4	0,3	puudub
	SP dets 2005 ⁽¹⁾	0,0	- 0,7	- 0,6	- 0,6	puudub
Struktuurne tasakaal ⁽²⁾ (% SKPst)	SP nov 2006 ⁽³⁾	0,8	0,4	- 0,1	0,0	0,4
	KOM nov 2006 ⁽⁴⁾	0,9	0,6	0,4	0,3	puudub
	SP dets 2005	0,0	- 0,7	- 0,6	- 0,6	puudub
Valitsemissektori kogu- võlg (% SKPst)	SP nov 2006	52,7	50,2	47,9	46,3	44,2
	KOM nov 2006	52,7	50,5	47,8	45,4	puudub
	SP dets 2005	54,4	54,5	53,9	53,1	puudub

Märkused:

⁽¹⁾ Komisjoni talituste arvutused programmis sisalduva teabe alusel.⁽²⁾ Tsükliliselt kohandatud tasakaal (nagu eelmistel ridadele), milles ei arvestata ühekordseid ja muid ajutisi meetmeid.⁽³⁾ Programmis esitatud ühekordsed ja muud ajutised meetmed (2009. aastal 0,3 % SKPst; eelarvepuudujääki vähendav).⁽⁴⁾ Komisjoni talituste 2006. aasta sügise prognoosis ei ole ühekordseid ega ajutisi meetmeid.⁽⁵⁾ Põhineb hinnangulisel potentsiaalsel 1,9 %, 2,1 %, 2,2 % ja 2,1 % kasvul vastavalt aastatel 2005–2008.

Allikas:

Stabiilsusprogramm; komisjoni talituste 2006. aasta sügise majandusprognoos (KOM); komisjoni talituste arvutused.